

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 18

van **TINE VAN DER VLOET**

datum: 29 september 2022

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Diagnosecentra autisme - Minderjarigen

Een autismespectrumstoornis (ASS) is een neurobiologische ontwikkelingsstoornis. Het bevat een breed spectrum, waardoor het diagnosticeren niet altijd even vlot verloopt. Een diagnose moet multidisciplinair gesteld worden.

Een duidelijke diagnose is echter noodzakelijk om toegang te krijgen tot bepaalde zaken zoals ondersteuning door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), dienstverlening binnen jeugdhulp enzovoort.

In België zijn er vijf Vlaamse en één federaal diagnosecentra, namelijk de centra voor ontwikkelingsstoornissen (COS's), de referentiecentra autisme (RCA's), de centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG's), de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's), de centra ambulante revalidatie (CAR's) en de kind- en jeugdpsychiatrie.

1. Hoeveel minderjarigen werden in de Vlaamse diagnosecentra gediagnosticeerd in 2020 en 2021? Graag een overzicht per jaar, per centrum, per provincie waar de diagnose gesteld is en per leeftijd van de minderjarige.
2. Bij hoeveel minderjarigen is er effectief een diagnose van een vorm van autisme vastgesteld in 2020 en 2021? Graag een overzicht per jaar en per centrum.
3. Wat is de gemiddelde wachttijd tussen de aanmelding en de effectieve start van het diagnostisch onderzoek voor 2020 en 2021? Graag een overzicht per jaar en per centrum.
4. Hoeveel middelen gingen in de periode 2018 tot op heden naar de diagnosecentra autisme? Hoeveel minderjarigen kunnen met die middelen gediagnosticeerd worden? Graag een overzicht per jaar en per centrum.
5. Zijn er momenteel wachtlijsten bij de diagnosecentra voor autisme? Zo ja, graag een overzicht per centrum.



**Vlaams
Parlement**

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 18 van 29 september 2022

van **TINE VAN DER VLOET**

1. De **Centra voor leerlingenbegeleiding** staan niet in voor de classificerende diagnostiek ASS en verwijzen voor die classificatie door naar gespecialiseerde centra of een kinderpsychiater.

CLB's werken voor hun handelingsgerichte diagnostiek met handelingsgerichte diagnostische protocollen, ontwikkeld door PRODIA. Het project protocollering diagnostiek is een netoverstijgend project van CLB's en onderwijs. PRODIA streeft naar een meer gestandaardiseerde en kwalitatieve leerlingenbegeleiding binnen een continuüm van zorg. Onderwijs heeft geen specifiek diagnostisch protocol ASS maar ASS is wel opgenomen als thema in het protocol gedrag en emotie. Voor een classificerende diagnose ASS moet ook een CLB doorverwijzen. De centra voor leerlingenbegeleiding bespreken wel met de leerling, de ouders en school de mogelijke ondersteunende maatregelen die genomen worden in onderwijs in het kader van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, dus ook leerlingen met een vermoeden van ASS of een diagnose ASS. Voor verdere vragen over de CLB verwijzen we naar de bevoegde minister voor Onderwijs, collega Weyts.

In de jaarverslagen van de **Referentiecentra autisme (RCA)** zijn volgende cijfergegevens doorgegeven betreffende het aantal gediagnosticeerde kinderen en jongeren voor 2020 en 2021.

Centrum	Afdeling	2020	2021
RCA Gent	Afdeling Kinder- en Jeugdpsychiatrie UZ Gent (K&JP)	157	140
RCA Gent	Afdeling COS + antennepunt West-Vlaanderen	156	216
RCA Antwerpen	ZiekenhuisNetwerk Antwerpen-Universitair Centrum voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie Antwerpen (ZNA-UKJA), het Centrum Ontwikkelingsstoornissen Antwerpen (UZA, Koningin Mathilde Moeder en Kindcentrum), het Oriëntatiecentrum voor volwassenen en de dienst kinder- en jeugdpsychiatrie van OPZ Geel	409	460
RCA Brussel	Campus UZ Brussel en Campus Inkendaal	169 (= enkel Campus UZ Brussel)	316
RCA Leuven	Campus Leuven en antennepunt Limburg	192	215

Voor de cijfers van de **CGG** werd gekeken naar de leeftijdsgroep 0-18 jaar. In het overzicht kan u terugvinden hoeveel minderjarigen zich aanmelden per centrum en waarvoor een actieve zorgperiode werd geregistreerd.

CGG	2020	2021
F 1	265	309

F 2	291	317
F 3	83	125
F 4	130	200
F 5	265	365
F 6	329	454
F 7	200	186
F 8	288	412
F9	132	241
F10	290	307
F11	574	718
F12	263	364
F13	336	454
F14	241	310
F15	160	188
F16	176	205
F17	180	236
F18	358	360
F19	131	132

Bij de **CAR** wordt jaarlijks een bevraging gedaan over de doelgroepen die behandeld worden in de voorzieningen. Het overzicht geeft een beeld van het aantal kinderen waarvoor een aanvangsbilan werd gerealiseerd. Een aanvangsbilan dient om de diagnose te stellen en een behandelplan op te maken in het kader van multidisciplinaire revalidatie. Revalidatie in een CAR kan niet starten zonder aanvangsbilan. De gegevens 2021 moeten nog gevalideerd worden door de voorzieningen. Daarom worden deze nog niet meegedeeld.

Provincie	Voorziening	2020
Antwerpen	1	824
Antwerpen	2	128
Antwerpen	3	82
Antwerpen	4	28
Antwerpen	5	63
Brussel-Hoofdstad	6	40
Brussel-Hoofdstad	7	5
Brussel-Hoofdstad	8	102
Limburg	9	121
Limburg	10	66
Limburg	11	122
Oost-Vlaanderen	12	180
Oost-Vlaanderen	13	132
Oost-Vlaanderen	14	160
Oost-Vlaanderen	15	305
Oost-Vlaanderen	16	120
Oost-Vlaanderen	17	61

Oost-Vlaanderen	18	85
Oost-Vlaanderen	19	73
Oost-Vlaanderen	20	85
Oost-Vlaanderen	21	93
Oost-Vlaanderen	22	69
Oost-Vlaanderen	23	36
Oost-Vlaanderen	24	55
Oost-Vlaanderen	25	56
Oost-Vlaanderen	26	47
Oost-Vlaanderen	27	52
Oost-Vlaanderen	28	46
Oost-Vlaanderen	29	977
Vlaams-Brabant	30	87
Vlaams-Brabant	31	60
Vlaams-Brabant	32	40
Vlaams-Brabant	33	10
West-Vlaanderen	34	501
West-Vlaanderen	35	260
West-Vlaanderen	36	140
West-Vlaanderen	38	126
West-Vlaanderen	38	96
West-Vlaanderen	39	132
West-Vlaanderen	40	66
West-Vlaanderen	41	51
West-Vlaanderen	42	61
West-Vlaanderen	43	49
West-Vlaanderen	44	44
West-Vlaanderen	45	23

De meest recente MPG-gegevens voor de **kinder- en jeugdpsychiatrie** dateren van 2020. In 2020 werden volgende aanmeldingen geregistreerd van kinderen tussen 0 en 17 jaar.

		2020
PZ	aanmeldingen 0-17 jaar	1532
PAAZ	aanmeldingen 0-17 jaar	2394

Voor de **Centra voor Ontwikkelingsstoornissen** beschik ik over volgende gegevens voor het jaar 2020 en 2021:

Centrum voor Ontwikkelingsstoornissen	Aantal multidisciplinaire trajecten 2020	Aantal multidisciplinaire trajecten 2021
Antwerpen	880	1183
Gent (voor Oost- en West-Vlaanderen)	1397	1589
Brussel	1163	1224

Leuven (voor Vlaams-Brabant en Limburg)	1143 (voor 990 kinderen)	1713 (voor 1160 kinderen) waarvan 226 in antenepunt Hasselt
---	--------------------------	---

2. Het percentage kinderen en jongeren met diagnose autisme ligt bij de **Referentiecentra autisme (RCA)** hoog omdat het grootste deel van de kinderen die zich aanmelden al een eerste onderzoek of screening in een tweedelijnsvoorziening (kinderpsychiater, CAR, CGG, COS...) hebben gehad. Door deze voorselectie door professionals is het percentage positieve diagnoses hoog.

Ik beschik niet over gegevens van alle RCA. Illustratief kan ik wel meegeven dat RCA Antwerpen aangeeft in het jaarverslag van 2020 dat 86% van de afgewerkte diagnoses ASS betreft en 14% van de afgewerkte diagnoses geen ASS betreft. In het jaarverslag van 2021 betreft dit 82% van afgewerkte diagnoses ASS en 18 % van de afgewerkte diagnoses geen ASS.

Voor de cijfers van de **CGG** werd gekeken naar het aantal actieve zorgperiodes voor de leeftijdsgroep 0-17 jaar die zich aanmeldde in 2020 en 2021. In de tabel kan u een overzicht vinden van het aantal kinderen en jongeren die in het elektronisch patiëntendossier de diagnose ASS kregen toegekend; hetzij omdat ze diagnose reeds hadden gekregen voorafgaand aan verwijzing, hetzij omdat ze de diagnose kregen tijdens de actieve zorgperiode.

	2020 - DSM-5 Autismespectrumstoornissen	2021 - DSM-5 Autismespectrumstoornissen
F1	24	31
F2	34	64
F3	7	6
F4	5	12
F5	4	4
F6	35	44
F7	15	15
F8	33	49
F9	8	12
F10	55	59
F11	30	25
F12	10	10
F13	7	8
F14	8	9
F15	20	22
F16	30	42
F17	10	16
F18	17	20
F19	11	10

Bij de **CAR** kunnen we een overzicht geven van het aantal zorggebruikers dat gevalideerd wordt in de voorzieningen in het kader van een diagnose van een vorm van autisme. De gegevens 2021 werden nog niet gevalideerd door de voorzieningen. Deze kunnen nog niet meegedeeld worden.

provincie	Voorziening	2020
Antwerpen	1	0
Antwerpen	2	45
Antwerpen	3	120
Antwerpen	4	103

Antwerpen	5	46
Brussel-Hoofdstad	6	29
Brussel-Hoofdstad	7	0
Brussel-Hoofdstad	8	26
Limburg	9	100
Limburg	10	70
Limburg	11	0
Oost-Vlaanderen	12	119
Oost-Vlaanderen	13	87
Oost-Vlaanderen	14	35
Oost-Vlaanderen	15	103
Oost-Vlaanderen	16	122
Oost-Vlaanderen	17	103
Oost-Vlaanderen	18	73
Oost-Vlaanderen	19	93
Oost-Vlaanderen	20	85
Oost-Vlaanderen	21	63
Oost-Vlaanderen	22	47
Oost-Vlaanderen	23	26
Oost-Vlaanderen	24	18
Oost-Vlaanderen	25	36
Oost-Vlaanderen	26	34
Oost-Vlaanderen	27	50
Oost-Vlaanderen	28	0
Oost-Vlaanderen	29	31
Vlaams-Brabant	30	36
Vlaams-Brabant	31	130
Vlaams-Brabant	32	76
Vlaams-Brabant	33	38
West-Vlaanderen	34	312
West-Vlaanderen	35	0
West-Vlaanderen	36	187
West-Vlaanderen	38	93
West-Vlaanderen	38	118
West-Vlaanderen	39	5
West-Vlaanderen	40	93
West-Vlaanderen	41	51
West-Vlaanderen	42	122
West-Vlaanderen	43	90
West-Vlaanderen	44	35
West-Vlaanderen	45	9

Voor de **kinder- en jeugdpsychiatrie** kunnen we enkel aangeven hoeveel kinderen tussen 0 en 17 jaar behandeld worden binnen de voorziening die een diagnose

'Infantiel autisme, huidige of actieve toestand' hebben in 2020. In MPG staan de hoofddiagnoses die van toepassing is bij de jongeren die zijn opgenomen. Het gaat dus niet specifiek over de nieuwe diagnoses die gesteld zijn.

	2019	2020
PZ (autisme bij 0-17 jaar)	782	585
PAAZ (autisme bij 0-17 jaar)	884	830

Wat betreft de **Centra voor Ontwikkelingsstoornissen** beschik ik enkel over de gegevens van 2020:

	Aantal kinderen met de diagnose ASS	Percentage kinderen met diagnose ASS
COS Antwerpen	284	32%
COS Brussel	138	11,9%
COS Gent	172	7,2%
COS Leuven	264	23%

- Over de wachttijden van de CGG kan ik globaal rapporteren dat in 2020 de gemiddelde wachttijd voor 0- tot en met 17-jarigen in aantal dagen tussen aanmelding en het eerste face-to-face contact 58 dagen betreft. En dat dit in 2021 59 dagen was. We kunnen echter geen wachttijden geven specifiek voor de minderjarigen die in behandeling waren in een CGG omwille van een diagnose van autisme. Wat de andere soorten voorzieningen betreft, daarover zijn geen gegevens beschikbaar over gemiddelde wachttijden die consistent en betrouwbaar geregistreerd worden.
- De **kinder- en jeugdpsychiatrie** worden gefinancierd door de federale overheid. Ik kan dus geen informatie meedelen over deze voorzieningen.

Het is niet mogelijk om binnen het toegekende jaarbudget van de COS, CAR, CGG en referentiecentra autisme te bepalen hoeveel van deze middelen specifiek gebruikt worden voor de diagnostiek autisme van minderjarigen. Ter info bezorg ik het totale jaarbudget van deze sectoren.

Het jaarbudget van de **CGG** bedraagt:

2018	2019	2020	2021
69.416.137,06 €	71.942.609,30 €	72.507.092,77 €	77.111.692,83 €

De jaarbudgetten 2020 en 2021 van de **CAR** zijn beïnvloed door de uitbetaalde compensatiebudgetten, n.a.v. de COVID-19 crisis, aan de voorzieningen. De meegedeelde jaarbudgetten zijn hoger dan normaal aangezien de terugvorderingen van de teveel betaalde compensatiebudgetten nog niet zijn uitgevoerd.

2018	2019	2020	2021
77.476.000,00 €	78.436.043,87 €	85.927.842,26 €	85.898.021,32 €

Ook voor de **RCA** zijn de jaarbudgetten 2020 en 2021 beïnvloed door de uitbetaalde compensatiebudgetten aan de voorzieningen.

2018	2019	2020	2021
2.227.000,00 €	2.336.909,84 €	3.256.160,87 €	2.772.403,72 €

Voor de **COS** kan ik volgende gegevens bezorgen:

In 2018 vielen de COS onder de bevoegdheid van het VAPH. Het totaalbudget voor deze sector was in 2018: 4.952.615,05 euro met volgende programmatie:

Centrum Voor Ontwikkelingsstoornissen	Programmatie 2018
Antwerpen	1248
Gent (voor Oost- en West- Vlaanderen)	1548
Brussel	1250
Leuven (voor Vlaams- Brabant en Limburg)	1634

Voor 2019 t.e.m. 2021 kan ik volgende gegevens meedelen:

Centrum Voor Ontwikkelingsstoornissen	Middelen vanuit Opgroeien 2019	Middelen vanuit Opgroeien 2020	Middelen vanuit Opgroeien 2021
Antwerpen	1.232.878	1.097.772	1.209.213
Gent (voor Oost- en West- Vlaanderen)	1.432.042	1.432.501	1.136.302
Brussel	1.099.638	1.099.369	1.136.302
Leuven (voor Vlaams- Brabant en Limburg)	1.445.364	1.445.315	1.533.055

5. We hebben over de verschillende diensten geen gegevens beschikbaar over wachtlijsten, of geen betrouwbare gegevens vermits dit erg kan fluctueren doorheen de tijd en door interventies zoals opnamestops beïnvloed en vertekend worden. Dergelijke wachtlijsten worden niet centraal door de Vlaamse overheid bijgehouden.